

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Toma Nadejda

Judecători - Cobzac Elena și Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Catana Eugeniu în comun cu inculpatul Meleca Valeriu prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

*Meleca Valeriu Xxxxx, născut la xxxxx
originar și domiciliat în mun. Xxxxx, str. Xxxxx
ap. xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 21.08.2019-09.10.2020;

2. Instanța de apel: 29.10.2020-16.02.2021;

3. Instanța de recurs: 20.04.2021-26.05.2021.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 octombrie 2020, Meleca Valeriu Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul public și administrarea afacerilor, pe un termen de 5 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Meleca Valeriu în beneficiul lui Refik Diker suma de 100 000 euro, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune și suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a dispus încasare de la Meleca Valeriu în beneficiul lui Refik Diker suma de 9 000 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Meleca Valeriu activând în calitate de avocat, acționând intenționat prin escrocherie a dobândit ilicit în perioada anilor 2015-2016 de la cetățeanul Republicii Turcia, Refik Diker, mijloace bănești în sumă de 100 000 euro, ceea ce conform cursului oficial BNM a constituit 2 239 590 lei, prin inducerea în eroare a ultimului, prin comportamentul său viclean și dolosiv, exprimat prin faptul, prezentării ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților, actului juridic nul, că datorită funcției sale de avocat, precum că a lucrat în misiune diplomatică și că a făcut cunoștință cu angajații Consulatului Statului Israel în Republica Moldova, unde are relații, inclusiv în Autoritatea din Israel, care

gestionează Consulatele Israelului, și poate să obțină pentru Refik Diker pașaport al cetățeanului Statului Israel și respectiv cetățenia Statului Israel.

În continuare, Meleca Valeriu, camuflându-și acțiunile intenționate de dobândire prin escrocherie a bunurilor altei persoane, insinuând respectarea obligațiilor anterior asumate pentru suma de bani primită, anunțându-l că a devenit cetățean al Israelului, i-a transmis lui Refic Diker pașaportul nr.xxxxxdin xxxxx, al cetățeanului statului Israel.

În continuare, la 08.01.2018, Refic Diker aflându-se în aeroportul or. Sofia, Bulgaria, asupra sa, de către autoritățile competente ale Bulgariei, a fost depistat și ridicat pașaportul nr.xxxxx din xxxxx, al cetățeanului Statului Israel pe numele Refic Diker, pe motiv că ar fi fals.

Prin urmare, potrivit HG nr.879 din 23.12.2015, cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, a fost stabilit de 5050 lei, astfel, suma de 2 239 590 lei constituie 443, 483 salarii medii lunare prognozate, ceea ce se atribuie la proporții deosebit de mari.

Astfel, instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale intenționate, Meleca Valeriu a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, individualizată prin „*escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților actului juridic, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari*”.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către avocatul Procopovici Augustin în numele inculpatului Meleca Valeriu, avocatul Catana Eugeniu și inculpatul Meleca Valeriu.

3.1 Avocatul Procopovici Augustin în numele inculpatului Meleca Valeriu a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Meleca Valeriu să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- Meleca Valeriu a explicat în ce circumstanțe a fost eliberată recipisa, care de fapt l-a adus pe banca acuzaților, or, acesta ar fi putut să nu o elibereze;

- din sentință nu rezultă că fapta mincinoasă constă în primirea mijloacelor bănești sub pretextul instruirii și acordării asistenței în obținerea pașaportului statului Israel, din start fiind clar că lipsește disponibilitatea efectivă de a executa asemenea angajamente. A considerat apărarea că, fapta mincinoasă lipsește;

- Refic Diker a declarat a fost consul, că nu știa care este procedura legală pentru obținerea cetățeniei statului Israel. Nu poate nega faptul că, era posibil ca un diplomat să nu cunoască care este procedura de obținere a unei cetățenii, dar nu poate să creadă că este posibil că acesta să fie atât de naiv încât să creadă că, este posibilă eliberarea unui pașaport veritabil, fără a te prezenta în fața unei autorități, or, fiind audiat în ședință de judecată, Refic Diker a recunoscut că, nu a fost niciodată în fața unei autorități a statului Israel;

- totodată el a depus plângere penală după ce pașaportul a fost reținut de autoritățile bulgare, dar nu a avut careva obiecții când în 2016 a primit un pașaport datat cu 2011;

- declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, acestea nefiind unele credibile atunci când spune că a fost mințit, fiindu-i promis un pașaport autentic;

- Refic Diker era conștient sau cel puțin admitea faptul că, plătește suma de 100 000 euro, pentru o procedură ilegală, iar rezultatul nu putea fi decât unul ilegal;

- Refic Diker nu a fost mințit, indus în eroare, el era conștient de acțiunile sale, rezultatul posibil, riscurile posibile;

- nu au fost administrate careva probe, care să demonstreze că anume Meleca Valeriu i-a dat lui Refic Diker pașaportul nr. xxxxxdin xxxxx;

- pașaportul este fals, acuizarea invocă drept probă refuzul de intrare în țară nr.10 din 08.01.2008, întocmit de autoritățile competente ale Bulgariei și fotografia cetățeanului Israelului nr.xxxxxeliberat la xxxxx, pe numele Diker Refik. În refuzul nr.10 din 08.01.2008, care este parțial ilizibil, menționează că a fost refuzată trecerea frontierei din motiv că, Diker Refik deține documente de călătorie falsă. Este un act cu drept de contestare, pe care Direk Refik nu l-a contestat și care este propus drept probă în susținerea învinuirii în comiterea unei infracțiuni deosebit de grave. Respectivul act nici nu prevede care a fost modalitatea de falsificarea a pașaportului. Nu au fost prezentate careva acte referitoare la atragerea la răspundere penală a lui Diker Rekic de către autoritățile bulgare;

- pentru a demonstra faptul că, pașaportul în cauză este fals, era necesar interpelarea lui de la autoritățile bulgare și efectuarea unei expertize.

3.2 Avocatul Catana Eugeniu și inculpatul Meleca Valeriu au solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Meleca Valeriu să fie achitat, pe motiv că nu s-a constatat fapta infracțiunii.

În motivarea apelului declarat, s-a invocat că:

- instanța de fond, ignorând prevederile art. 394 alin.(1) pct.1) Cod procedură penală, în partea descriptivă a sentinței de condamnare, a copiat învinuirea adusă inculpatului Meleca Valeriu, de către organul de urmărire penală, fără a indica locul, timpul, modul săvârșirii ei, motivele și consecințele infracțiunii, constatate de judecată. Unele mențiuni indicate în ordonanța de punere sub învinuire cum ar fi, că Meleca Valeriu a lucrat în misiuni diplomatice, că el are relații cu Autoritatea din Israel, care gestionează consulatele Israelului nu se confirmă prin probele cercetate în ședința de judecată. În descrierea faptei criminale imputate lui Meleca Valeriu, nimic nu se menționează despre recipisa scrisă și semnată de Meleca V. pe numele lui Refic Diker în care se indică suma 100 000 euro, înmănată de ultimul inculpatului și care era destinația ei;

- calificarea acțiunilor inculpatului Meleca Valeriu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal, este neîntemeiată și ilegală din motivul, că recipisă eliberată de Meleca Valeriu de primire de la Diker Refic, suma de 100 000 euro pentru perfectarea pașaportului statului Israel, este o înțelegere (contract), prin care partea vătămată, conform înțelegerii, i-a transmis inculpatului Meleca suma de 100 000 euro, pentru perfectarea pașaportului statului Israel. Tranzacția a fost îndeplinită, fapt confirmat în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, de

către așa numita parte vătămat Diker Refic, martorul L. Vorobiova. Careva pretenții față de pașaportul Statului Israel pe numele său, în privința lui Meleca Valeriu n-a înaintat;

- lipsește intenția lui Meleca Valeriu la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 Cod penal, deci lipsește latura subiectivă a componenței infracțiunii. Conform ordonanței de punere sub învinuire, la trecerea frontierei de stat a Bulgariei, de către autoritățile competente, ar fi fost depistat și ridicat pașaportul nr. xxxxxdin xxxxx al cetățeanului statului Israel pe numele Refic Diker, pe motiv că ar fi fals. În sensul, că pașaportul menționat în ordonanța de punere sub învinuire a lui Meleca Valeriu ar fi fals, la materialele cauzei nu există probe concludente, pertinente și utile ce ar demonstra acest fapt și în ce constă falsul pașaportului nr. xxxxxdin 15.12.2011, prezentat de așa numita parte vătămată, Refic Diker, la trecerea frontierei statului Bulgaria, la data de 08.01.2018;

- la materialele cauzei penale nu există probe că, Refic Diker at fi purtat răspundere pentru folosirea pașaportului fals. Totodată, menționează, că partea vătămată Refic Diker a avut înțelegere cu inculpatul Meleca privind perfectarea pașaportului statului Israel, în anul 2016. Conform declarațiilor depuse de Refic Diker, pașaportul de la Meleca Valeriu l-a primit în anul 2017. Partea acuzării nu a prezentat în ședința de judecată originalul pașaportului perfecționat prin intermediul inculpatului Meleca Valeriu, care se pretinde a fi fals și că acest pașaport, este cel perfectat de inculpatul Meleca Valeriu, deci lipsește obiectul crimei. Din motivul lipsei laturii subiectivă și obiectul crimei, în acțiunile inculpatului Meleca Valeriu, nu se constată existența faptei infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate și menținută sentința.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Meleca Valeriu, în baza dispoziției art. 190 alin. (5) Cod penal, individualizată prin *„escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților actului juridic, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari”*.

Deși inculpatul Meleca Valeriu nu a recunoscut vina cu privire la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal, instanța de apel a considerat că vinovăția acestuia se confirmă prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume: declarațiile părții vătămate Refik Diker; martorilor Vorobiova Liubov; Ghidic Anatolie; recipisa întocmită pe o foaie albă format A4 pe care este scris cu mâna cu pix de culoare albastră (f.d.8), originalul recipisei (f.d. 82); dispozitivul hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 27.02.2019 (f.d.9); certificatul poliției de frontieră a Bulgariei (f.d.19); refuzul de

intrare în țară nr.10 din 08.01.2018, întocmit de autoritățile competente al Bulgariei (f.d.11); fotografia pașaportului cetățeanului Israelului nr. xxxxxeliberat la xxxxx pe numele lui Diker Refik (f.d.12-13); copia deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților din 21.04.2018 (f.d.27-30); fotocopia procurii din 10.11.2017; scrisoare nr. UA/435/19 din 15.07.2019 a Uniunii avocaților (f.d.26).

În urma examinării mijloacelor de probă, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, art. 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Meleca Valeriu, încadrarea juridică corectă și anume conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, obiectul material al infracțiunii și-a găsit realizare datorită unei înțelegeri între partea vătămată Refik Diker și inculpatul Meleca Valeriu, la propunerea ultimului de a-i perfecta pașaportul lui Refik Diker al cetățeanului Statului Israel și respectiv obținerea cetățeniei statului Israel.

Așa dar, conform înțelegerii, pentru obținerea pașaportul al Statului Israel, partea vătămată Refik Diker a achitat inculpatului Meleca Valeriu suma de 100000 euro, fapt confirmat prin recipisa semnată de inculpat.

Așa dar, instanța de apel a reținut că, în cazul de față inculpatul de la bun început a pus la cale și a organizat acțiunile sale, în vederea obținerii mijloacelor bănești de la partea vătămată, or, deși acesta s-a obligat să perfecteze părții vătămate pașaportul statului Israel, acesta s-a adevărit unul fals, fapt confirmat prin refuzul de intrare în țară nr.10 din 08.01.2018, întocmit de autoritățile competente al Bulgariei, prin care s- a refuzat lui Diker Refik intrarea în Bulgaria, prin aeroportul internațional Sofia, în legătură cu depistarea asupra sa a pașaportului cetățeanului Israelului nr.xxxxxeliberat la xxxxx, pe partea de jos a foii este aplicată ștampila pătrată de culoare neagră a serviciului de grăniceri, cu inscripția de culoare roșie pe mijloc 080118 95, codul A 113.

În contextul dat, instant de apel a reținut și declarațiile părții vătămate Diker Refik, date în cadrul ședinței de judecată.

Faptul că inculpatul Meleca Valeriu a obținut mijloace bănești de la partea vătămată Diker Refik, pe rate, se confirmă și prin declarațiile martorului Varabiova Liubov, date cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, instanța de apel a reiterat că, dorind să-și realizeze pe deplin acțiunile infracționale, inculpatul Meleca Valeriu, sub pretextul că îi va organiza obținerea pașaportului statului Israel, a obținut de la partea vătămată suma de 100000 euro, ca într-un final, să-i înmâneze acesteia pașaport fals, fapt reținut și în certificatul poliției de frontieră a Bulgariei, din care rezultă cert că, Diker Refik a sosit la 08.01.2018 cu reisul din Istanbul, iar la controlul pașapoartelor, a prezentat ofițerului de poliție pașaportul cet. Israel cu date false.

Așa fiind, instanța de apel a menționat că, în acest caz elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, sunt întrunite pe deplin, având în vedere de la bun început inculpatul a avut intenția de a însuși mijloace bănești de la partea vătămată.

Or, inițial, Meleca Valeriu fiind întrebat de martorul Varabiova Liubovi cum

se poate de obținut cetățenia RM, pentru Diker Refik, inculpatul a menționat că este mai favorabil de a perfecta cetățenia Israelului, pentru a avea posibilitate de a se deplasa liber în orice țară.

În acest sens, partea vătămată, având încredere în inculpat, ținând cont că se cunoșteau o perioadă îndelungată, erau prieteni, a dat acordul inculpatului ca ultimul să perfecteze pașaportul statului Israel, fapt menționat de partea vătămată în ședința de judecată.

Așa dar, instanța de apel a reiterat că, în cazul dat și-a găsit pe deplină demonstrare scopul de cupiditate al inculpatului, având în vedere faptul că doar urmare a faptului că dânsul l-a convins pe pătimit să-i pașaportul dorit, acesta și-a realizat scopul de cupiditate și anume însușirea mijloacelor bănești.

Instanța de apel a apreciat declarativ afirmațiile inculpatului Meleca Valeriu precum că nu a primit careva mijloace bănești de la partea vătămată Diker Refik, or, versiunea dată este puțin credibilă, în contextul în care, acesta, activând în calitate de avocat, a semnat recipisa, din care rezultă faptul de primire a sumei de 100 000 euro cu scopul de a-i perfecta și obține pașaportul statului Israel pentru Refik Diker.

Totodată, a fost supusă criticii și versiunea inculpatului, precum că, întocmirea recipisei era o parte componentă a tranzacției cu privire la vânzarea cărbunelui, or, afirmațiile date nu au fost confirmate prin probe pertinente și concludente.

Cu privire la afirmațiile avocatului precum că, Refic Diker era conștient sau cel puțin admitea faptul că, plătește mijloace bănești pentru o procedură ilegală, în sensul dat, instanța de apel a notat că, faptul dat nu exclude inducerea în eroare realizată de către inculpat, însă circumstanța dată chiar fiind admisă în contextul abordat de către apărătorul inculpatului, nicidecum nu influențează starea de fapt constatată în baza probelor administrate în cazul urmăririi penale și cercetate în ședința judiciară.

De asemenea a fost respins și argumentul avocatului inculpatului precum că, la materialele cauzei nu există probe concludente, pertinente și utile ce ar demonstra acest fapt și în ce constă falsul pașaportului nr.xxxxxdin 15.12.2011, prezentat de așa numita parte vătămată, Refic Diker, la trecerea frontierei statului Bulgaria, la data de 08.01.2018, or, conform certificatului poliției de frontieră a Bulgariei, persoana indicată a sosit la 08.01.2018 cu reisu din Istanbul.

În atare situație, instanța de apel a constatat că, este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentelor de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, Meleca Valeriu, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, verificând legalitatea sentinței în privința ultimului, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, art. 61 și art. 75 Cod penal și l-a stabilit categoria și mărimea pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, scopul prestabilit al legii penale privind

corectarea și reeducarea inculpatului Meleca Valeriu, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de 8 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul public și administrarea afacerilor pe un termen de 5 ani, or, aplicarea unei altei pedepse, nu va fi nici rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către acesta.

Instanța de apel a reținut ca fiind corectă soluția instanței de fond și în latura soluționării acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Refik Diker, privind încasarea de la inculpatul Meleca Valeriu a prejudiciului material, moral și cheltuielile de asistență juridică.

5. Decizia instanței de apel este atacată, cu recurs ordinar de către avocatul Catana Eugeniu în comun cu inculpatul Meleca Valeriu, care indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu dispunerea achitării inculpatului Meleca Valeriu, pe motiv că nu s-a constatat fapta infracțiunii.

5.1 În motivarea cerințelor sale recurenței indică:

- inculpatului Meleca Valeriu i s-a încălcat grav dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO;

- examinând cauză penală, instanța de apel eronat se expune, că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, încadrând just acțiunile inculpatului Meleca Valeriu în baza dispoziției art. 190 alin.(5) Cod penal, deoarece unele probe sunt în contradicție cu altele;

- declarațiile depuse de Refic Diker și martorul Vorobiova Liubovi au divergențe esențiale privind transmiterea sumei de 100000 euro inculpatului Meleca Valeriu, că acesta i-a înmănat lui Deker pașaportul statului Israel. Aceasta n-a confirmat, că a fost martoră la evenimentele invocate de Refic Diker, sumele de bani înmânate de Refic Diker inculpatului Meleca, după cum declară partea vătămată. Aceste declarații nu au fost apreciate de instanța de judecată;

- instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate de partea apărării în cererea de apel, privind nerespectarea de către instanța de fond, a prevederilor art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală, descrierea faptei criminale, ca fiind dovedită, nu se bazează pe constatările instanței, dar cuvânt în cuvânt a copiat învinuirea formulată de organul de urmărire penală în care nu se indică locul, timpul, modul săvârșirii infracțiunii, motivele și circumstanțele ei, nu s-a expus asupra așa numitului pașaport fals, care conform ordonanței de punere sub învinuire a lui Meleca Valeriu se menționează un pașaport eliberat de statul Israel la data de xxxxx, pe când pașaportul primit de Refic Diker conform recipisei eliberată de inculpatul Meleca Valeriu, pașaportul Statului Israel la primit în anul 2017;

- inițierea obținerii unui pașaport, prin ocolirea legii, cu implicarea lui Meleca Valeriu este însuși a lui Refic Diker, făcută în anul 2016. Aceasta se confirmă prin declarațiile părții vătămate D. Diker, cât și de martorului L. Vorobiova;

- din conținutul recipisei eliberate de V. Meleca lui Refic Diker, suma de 100000 euro, pentru perfectarea pașaportului Statului Israel, a fost o negociere între acestea și se confirmă prin declarațiile părții vătămate, care a transmis suma menționată lui Meleca Valeriu în rate;

- cele menționate denotă faptul, că între partea vătămată Refic Diker și V. Meleca

există relații civile și acestea au fost îndeplinite;

- în materialele cauzei penale nu există nici o probă, prin care s-ar confirma că, pașaportul cu nr.xxxxxdin xxxxx a statului Israel, este pașaportul perfectat prin intermediul lui Meleca Valeriu, în 2016 și primit de partea vătămată Refic Diker, în anul 2017, în baza recipisei (contract), prin care se confirmă, că mențiunile din recipisă au fost îndeplinite;

- în declarațiile făcute de Refic Diker, în cadrul cauzei penale, nu se conține nici un cuvânt despre faptul că, Meleca Valeriu i-a transmis lui pașaportul cu nr.xxxxx din xxxxx, ori semnătura la primirea pașaportului, ca deținător al acestui document este a lui;

- certificatul poliției de frontieră a Bulgariei nu specifică în ce constă falsul în pașaportului nr. xxxxxdin xxxxx pe numele lui Refic Biker, nu există careva informații ce s-a făcut cu pașaportul nominalizat, a purtat sau nu Refic Biker vre-o răspundere pentru deținerea și folosirea pașaportului fals;

- pașaportul nominalizat nu este anexat ca probă principală a obiectului crimei;
- asupra acestor motive invocate de partea apărării în cerere de apel, Curtea de Apel Chișinău nu s-a expus;

- recipisa întocmită de Meleca Valeriu (f.d.82) este o înțelegere, (contract) întocmit între părți și urmează a examinat în procedura civilă;

- în cauza penală nu există nici o probă ce ar demonstra existența pașaportului statului Israel, primit de Refic Diker în anul 2017.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Catana Eugeniu în comun cu inculpatul Meleca Valeriu, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință, în care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, criticile formulate de autorul recursului în partea enunțată nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegale, or, reaprecierea probelor, soluție propusă de autor, nu se încadrează în acest caz în prevederile art.427 alin. (1) Cod de procedură penală. Deci, criticile formulate de recurent nu conțin indicii erorilor de drept și, respectiv, nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu motivele invocate și materialele cauzei, luând în considerație și argumentele expuse în referință, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Potrivit textului recursului se invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin.1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora

hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Referitor la temeiurile de recurs invocate de recurenți, prin prisma pct. 6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală.

La acest capitol, făcând o analiză a criticilor expuse în recursul declarat, Colegiul penal constată că, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, decizia instanței cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, dispozitivul deciziei fiind concordant motivării soluției și clar expus, concluzionând asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea faptelor imputate, concluzii descrise detaliat în pct. 4.1 al prezentei decizii. În situația respectivă, decizia instanței de apel recurată fiind în corespundere cu prevederile art.417 alin.(1) Cod de procedură penală.

Colegiul constată că, temeiul la care se referă autorii recursului nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că, probele administrate au fost analizate obiectiv, potrivit art.101 Cod de procedură penală, conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă prezentată de părți nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

Neîntemeiat este argumentul apărării precum că, în cauză s-a comis o eroare de fapt, deoarece prin *eroare de fapt* se înțelege o greșită examinare a probelor administrate în cauză, în sensul că, la dosar există o anumită probă, când în realitate aceasta nu există sau atunci când se consideră că un anumit act, un anumit raport de expertiză ar demonstra existența unei împrejurări, când în realitate din acest mijloc de probă reiese contrariul. Eroarea gravă de fapt presupune deci, reținerea unei împrejurări esențiale fără ca probele administrate să o susțină sau o nereținere a unei astfel de împrejurări esențiale, deși probele administrate o confirmau, ambele ipoteze fiind rezultatul denaturării grave a probelor.

În acest context, Colegiul penal constată că, nu există contradicție între cele reținute prin hotărârea recurată și conținutul probelor administrate, starea de fapt reținută nefiind consecința unei denaturări evidente a probelor, ci rezultatul unei analize coroborate a acestora, astfel că decizia nu cuprinde vreun viciu sub aspect de fapt sau de drept material sau procesual.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurenților invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra căroră s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurenților, pe care Colegiul le însușește, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, și extinderea la care se aplică.

Totodată, instanța de recurs consideră, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigurilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

Cu referire la temeiul de casare a deciziei instanței de apel, prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, Colegiul penal conchide că, raportând respectiva normă la situația în cauză, acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În cauza supusă judecării Colegiul penal consideră, că instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei, și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o evaluare justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Meleca Valeriu, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal conchide că, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor judecătorești. Astfel, se constată că, în cauză, s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate inculpatului Meleca Valeriu, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Cu referire la argumentul apărării precum că, *cauza a fost examinată în lipsa părții vătămate Refic Diker, fapt prin ce inculpatului Meleca Valeriu i s-a încălcat grav dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CEDO*, Colegiul penal menționează că, potrivit avizului de recepție (f.d.55 vol.II) partea vătămată a fost citată conform legislației, la adresa de domiciliu. În cadrul urmăririi penale a fost efectuată confruntarea între partea vătămată și inculpat, iar în cadrul ședinței din 10.10.2019, partea vătămată a fost audiată, a dat declarații sub jurământ fiind preîntâmpinat de răspunderea pe care o poartă, inculpatul având posibilitatea să-i pună toate întrebările și să elucideze toate circumstanțele, care în opinia sa sunt importante pentru soluționarea justă a cauzei. Mai mult ca atât, interesele părții

vătămate în ședințele de judecată au fost reprezentate de către avocatul Vlas Gheorghe, iar demersul apărării, de a fi audiată partea vătămată în instanța de apel, nu a fost argumentat. Astfel, nefiind constatate careva încălcări a dreptului inculpatului la un proces echitabil.

Reieșind din criticile recurenților invocate în recurs, Colegiul penal reține că aceștia se referă în mare parte la chestiunea de apreciere a probelor.

Cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului, conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală și nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, înlăturând eroarea invocată de către apărare în cererea de apel, cu referire la faptul, că prima instanță și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată.

Referitor la criticile autorilor recursului, precum că nu au fost respectate prevederile art. 394 alin. (1) Cod procedură penală, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece instanța de apel și-a motivat eficient soluția de condamnare, constatând că, inculpatul Meleca V. a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, acesta primind de la cetățeanul Republicii Turcia, Refik Diker, mijloace bănești în sumă de 100000 euro, sub pretextul că, poate să obțină pentru partea vătămată pașaport al cetățeanului statului Israel și respectiv cetățenia statului Israel.

Cu privire la invocările recurenților precum că, între inculpatul Meleca Valeriu și partea vătămată Refic Diker există relații civile, instanța de recurs reține că, acest argument a constituit obiect de discuție în instanța de apel, care întemeiat a reținut că, versiunea inculpatului, precum că întocmirea recipisei era o parte componentă a tranzacției cu privire la vânzarea cărbunelui, nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente. Cu privire la afirmațiile avocatului, precum că Refic Diker, era conștient sau cel puțin admitea faptul că, plătește mijloace bănești pentru o procedură ilegală, Colegiul penal atestă că, instanța de apel just a reținut că, faptul dat nu exclude inducerea în eroare realizată de către inculpat, iar circumstanța dată chiar fiind admisă, nu influențează starea de fapt constatată în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința judiciară.

În cele din urmă, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către avocatul Catana Eugeniu în comun cu inculpatul Meleca

Valeriu, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază, că argumentele invocate de recurenți sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Catana Eugeniu în comun cu inculpatul Meleca Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *Meleca Valeriu Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la data de 24 iunie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Timofti Vladimir